

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie J&V
cie.jv@tweedekamer.nl

datum	: 18 januari 2018	contact	: Tessa Maas
uw brief van	:	e-mail	: t.maas@knb.nl
uw kenmerk	:	telefoon	: 070 330 71 22
ons kenmerk	: 3407/TM		
betreft	: Inbreng wetsvoorstel Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (34 851)		

Geachte woordvoerder,

Op 25 januari kan de Commissie J&V inbreng leveren op het wetsvoorstel Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft de stukken bestudeerd en geeft u graag een reactie. Overigens gaf de eerdere consultatieversie geen aanleiding tot reactie. In de huidige versie is echter een aantal bepalingen gewijzigd. Zo is er een uitzondering opgenomen voor het Kadaster en andere houders van wettelijke openbare registers die regelt dat bepaalde rechten van betrokkenen niet van toepassing zijn, mits er andere waarborgen zijn voor de betrokkenen.

Kern van onze kritiek: de verhouding tussen de rechten van betrokkenen en de praktijk van de notaris. Als oplossing zien wij een uitzondering voor de wettelijke werkzaamheden van een notaris als deze botsen met de uitoefening van de rechten van betrokkenen.

Welke rechten botsen?

De rechten van betrokkenen zijn neergelegd in hoofdstuk III van de AVG. De notaris is op grond daarvan als verwerkingsverantwoordelijke – kort samengevat - verplicht maatregelen te nemen om te zorgen dat de betrokkene zijn rechten kan uitoefenen op inzage (art. 15), rectificatie (art. 16), wissing (art. 17), beperking van de verwerking (art. 18), overdraagbaarheid (art. 20) en bezwaar (art. 21).

De meeste van deze rechten staan op gespannen voet met de wettelijke verplichtingen van de notaris, omdat:

1. De notaris een wettelijke geheimhoudingsplicht (art. 22 Wet op het notarisambt, Wna) heeft, waardoor hij sommige betrokkenen niet mag informeren over de verwerking van hun gegevens (en daardoor ook de andere rechten door die betrokkenen niet uitgeoefend kunnen worden);
2. Een notariële akte na ondertekening daarvan alleen nog maar d.m.v. een bijzondere procedure gewijzigd kan worden (art. 45 Wna). Deze procedure brengt mee dat de originele tekst altijd bewaard blijft. De persoonsgegevens in die akte worden dus niet verwijderd of gecorrigeerd: wel kan in een latere akte een gegeven worden aangepast. Een notariële akte heeft dwingende bewijskracht en wordt om die reden langdurig bewaard.

De uitzonderingen die in de artikelen 12 t/m 22 AVG zijn gemaakt op de rechten van betrokkenen, lossen deze knelpunten niet geheel op.

Uitleg knelpunt 1: de wettelijke geheimhouding en het verschoningsrecht

Op de werkzaamheden van de notaris is een wettelijke geheimhoudingsplicht van toepassing. Die brengt met zich mee dat het een notaris niet is toegestaan informatie over de inhoud van akten met derden te delen, zelfs niet als zijn cliënt hem/haar daarvoor toestemming geeft.

Voorbeeld: Een notaris maakt in opdracht van betrokkene A een testament waarin deze betrokkene B tot erfgenaam benoemt. Dit testament valt onder de geheimhoudingsplicht. De notaris mag B zelfs niet melden dat A op zijn kantoor is geweest, laat staan dat hij in dat kader gegevens van B heeft verwerkt.

Letterlijke uitvoering van de AVG verplicht deze notaris B te informeren over de verwerking van zijn gegevens, onder meer over het doel daarvan.

Uitleg knelpunt 2: de notariële akte moet ongewijzigd worden bewaard

Notariële akten bevatten persoonsgegevens. Na het ondertekenen van een notariële akte mag de tekst daarvan alleen in bepaalde gevallen worden gewijzigd (art. 45 lid 2 Wet op het notarisambt). De oorspronkelijke tekst blijft bewaard: het is immers een notariële akte met dwingende bewijskracht.

Voorbeeld: Een notaris maakt een testament waarin betrokkene A betrokkene B tot erfgenaam benoemt. Later ontdekt A dat zijn geboortedatum verkeerd in de akte staat en vraagt rectificatie. De notaris kan de oorspronkelijke tekst niet meer wijzigen. Hij maakt een rectificatie-akte op waarin wordt vermeld dat de oorspronkelijke akte een onjuiste geboortedatum bevatte en de juiste geboortedatum wordt vermeld. De oorspronkelijke akte én de rectificatie-akte moeten beide in het protocol van de notaris worden bewaard.

De notaris moet bij de wijziging de Wet op het notarisambt naleven. De oorspronkelijke – foute – gegevens blijven dus altijd bewaard.

Oplossing knelpunten

In artikel 47 van het wetsvoorstel Invoeringswet AVG is een uitzondering gemaakt op de rechten van betrokkenen voor de bij wet ingestelde openbare registers. Dat betekent dat betrokkenen bepaalde rechten niet op een afwijkende manier kunnen uitoefenen. In de openbare registers bij het Kadaster – met name genoemd in de Memorie van Toelichting – worden notariële akten ingeschreven. Voor de notariële akten die in deze registers worden ingeschreven geldt geen uitzondering, ook niet voor de notariële akten die niet in openbare registers worden ingeschreven. **Oplossing voor de beschreven knelpunten zou een vergelijkbare uitzondering zijn. Artikel 23 AVG biedt hiervoor de ruimte.**

Een alternatieve oplossing ligt in artikel 40 lid 1 sub i: dit geeft aan dat de verwerkingsverantwoordelijke de rechten van betrokkenen buiten beschouwing kan laten als de rechten en vrijheden van anderen hieraan in de weg staan. Het is niet duidelijk of dit geldt voor de geheimhoudingsplicht. Daarnaast biedt dit artikel ook geen oplossing voor het tweede knelpunt.

Mocht u vragen hebben over deze brief, dan horen we dat graag.
Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Nick van Buitenen'.

Mr. Nick van Buitenen
voorzitter KNB